

mucrone brevi; oculis fusco-rufis; antennis ferrugineis, fulvo annulatis; vertice et occipite ferrugineis.

Thorax atomis fuscis ad basin pilorum respersus, lineis fuscis parum distinctis; prothoracis linea media antice medio subdivisa retrorsum ampliata; pilis griseis, longis.

Abdomen superne fusco vage obscuratum, ad basin pilis longis griseis; cercis ♂ brevibus, conicis, apice obtuso, longiter nigro pilosis.

Pedes pilis longis crebrisque griseis hirsuti, aliis nigris brevioribus; parte inferiore femorum tibarumque dense breviterque fusco pilosa; calcaribus in angulum rectum, flexis, testaceis; tarsis fuscis.

Alae angustae, acutae, sub apicem leviter concavae; stigmatibus albidis, vix sensibili.

Ala anterior reticulatione testaceo et fusco varia; radii et procubiti parte interna striis obliquis fuscis, quasi in funiculum torta; procubito usque ad arcum subtoto fusco, fusco limbo, latius retrorsum, sed colore aream intercubitalem haud implente; area costali paucis venulis gradatis, 4—6 ante stigma; apicali duplici serie venularum gradatarum; radiali simplici, 8 venulis internis; cubitali ad medium duabus cellulis divisis; angulo axillari rotundato, diviso.

Ala posterior reticulatione subtota testaceo-pallida; subcosta fusco striata; area radiali 5 venulis internis, mediis initio geniculatis. Pilula pedunculata, disco lato, rufo-testaceo.

Long. corp. ♂ 27 mm,

Long. al. ant. 38 mm,

Long. al. post. 33 mm.

Fundort: Deutsch-Ostafrika, Madibira, Uhehe.

Type (♂): Zool. Staatssammlung, München.

Beobachtungen über blütenbesuchende Insekten in der Eichstätter Alp.

Max Bachmann, München.

(Fortsetzung.)

108. **Dipsacus silvester** Huds. 21 (10) Besucher. Diptera: Eristalis tenax L. 29. 7. 11. Syrphus ribesii L. 24. 7. 11. — Apidae: Bombus agrorum ♀ F. 24. 7. 11. Bombus confusus ♂ Schenk. 4. 8. 11. Bombus lapidarius ♂ ♀ L. 14. 8. 11. Bombus mastrucatus ♂ ♀ Gerst. 29. 7. 11. Bombus hortorum ♂ ♀ L. 24. 7. 11., 29. 7. 11. Bombus po-

morum ♂ ♀ ♀ Pz. 29. 7. 11., 21. 8. 11., 29. 7. 11. *Bombus silvarum* ♂ ♀ L. 29. 7. 11. *Bombus subterraneus* var. *latreillei* ♂ K. 4. 8. 11. *Bombus terrestris* ♂ ♀ L. 4. 8. 11., 29. 7. 11. *Bombus variabilis* var. *fuscus* ♀ Fr. u. W. 14. 8. 11. *Psithyrus rupestris* ♂ F. 24. 7. 11. *Psithyrus vestalis* ♂ Fourcr. *Psithyrus barbutellus* ♀ K. 14. 8. 11. — Lepidoptera: *Colias hyale* L. 29. 7. 11. *Epinephela jurtina* L. 29. 7. 11. *Adopaea thaumas* Hufn. 24. 7. 11. *Pieris brassicae* L. 24. 7. 11. *Pieris napi* L. 24. 7. 11. *Vanessa urticae* L. 29. 7. 11.

109. ***Erigeron canadensis* L.** 5 (1) Besucher. Diptera: *Eumerus lunulatus* Mg. 18. 8. 11. *Eumerus sabulonum* F. 18. 8. 11. *Melitreptus taeniatus* Mg. 18. 8. 11. — Apidae: *Halictus morio* ♂ F. 21. 8. 11. — Hemiptera: *Lygaeus aquestris* L. 21. 8. 11.

110. ***Eupatorium cannabinum* L.** 8 (19) Besucher. Diptera: *Eristalis arbustorum* L. 19. 8. 10. *Eristalis pertinax* Scop. 19. 8. 10. *Eristalis tenax* L. 19. 8. 10. *Helophilus pendulus* L. 19. 8. 10. *Luzilia caesar* L. 19. 8. 10. *Volucella pellucens* L. 25. 8. 10. — Lepidoptera: *Araschnia levana* gen. aest. *prorsa* L. 19. 8. 10. *Vanessa io* L. 19. 8. 10.

111. ***Helianthus annuus* L.** 3 (12) Besucher. Diptera: *Eristalis tenax* L. 7. 8. 11. — Apidae: *Apis mellifica* L. 7. 8. 11. — Lepidoptera: *Augiades comma*. 7. 8. 11.

112. ***Hieracium boreale* L.** 9 (1) Besucher. Diptera: *Eristalis arbustorum* L. 1. 9. 11. *Syrirta pipiens* L. 31. 8. 11. — Apidae: *Bombus lapidarius* ♀ L. 31. 8. 11. *Halictus smeathmanellus* ♂ K. 31. 8. 11. *Halictus morio* ♂ F. 31. 8. 11. *Halictus leucopus* ♀ K. 1. 9. 11. — Hymenoptera: *Fomiciden*. 31. 8. 11. — Lepidoptera: *Coenonympha pamphilus* L. 31. 8. 11. *Argynnis lathonia* L. 1. 9. 11.

113. ***Hieracium pilosella* L.** 6 (37) Besucher. Coleoptera: *Chryptocephalus sericeus* L. 15. 7. 11. *Chryptocephalus violatus* L. 29. 7. 09. — Diptera: *Eristalis arbustorum* L. *Anthomyia triquetra* Mg. 19. 8. 10. — Apidae: *Halictus calceatus* ♂ Scop. 15. 8. 09. — Lepidoptera: *Lycaena coridon* Poda. 22. 8. 10.

114. ***Hieracium umbellatum* L.** 3 (29) Besucher. Coleoptera: *Meligethes spez.* 19. 8. 11. — Diptera: *Eristalis pertinax* Scop. 25. 8. 10. — Lepidoptera: *Lycaena damon* S. V. 25. 8. 10.

115. ***Inula conyza* D. C.** 5 (3) Besucher. Diptera: *Syrphus balteatus* Deg. 22. 8. 10. — Apidae: *Apis mellifica* L. 15. 8. 10. *Halictus calceatus* ♂ Scop. 7. 8. 11. — Lepidoptera: *Lycaena icarus* ♀ Rott. 14. 8. 11. *Lycaena damon* S. V. 14. 8. 11.

116. ***Knautia arvensis* Coult.** 52 (58) Besucher. Coleoptera: *Oedomera podagrariae* L. 16. 7. 11. *Chryptocephalus sericeus* L.

28. 7. 09. — **Diptera:** *Anthrax flava* Mg. 28. 7. 09. *Culex* spec. 16. 7. 11. *Dexinae*. 16. 7. 11. *Conops flavipes* L. 21. 7. 11. *Empis livida* L. 21. 7. 11. *Eristalis jugorum* Egg. 31. 8. 10. *Eristalis pertinax* Scop. 31. 8. 10. *Eristalis tenax* L. 3. 8. 10. *Echinomyia ferox* Pz. 9. 8. 09. *Helophilus trivittatus* F. 18. 7. 10. *Luzilia caesar* L. 25. 7. 10. *Prosenia sibirita* F. 3. 8. 10. *Rhingia rostrata* L. 21. 7. 11. *Sicus ferrugineus* L. 3. 8. 09. *Syrirta pipiens* L. 17. 8. 09. *Syrphus balteatus* Deg. 19. 7. 11. *Spilogaster* spec. 21. 8. 10. *Volucella bombylans* var. *plumata* Kg. 18. 7. 10. *Volucella pellucens* L. 2. 8. 10. *Volucella bombylans* L. 25. 8. 10. — **Vespidae:** *Vespa rufa* ♂ L. 8. 8. 09. — **Apidae:** *Apis mellifica* L. 17. 7. 11. *Andrena hattoriiana* ♂ L. 21. 7. 10. *Bombus agrorum* ♂ F. 17. 7. 11. *Bombus lapidarius* ♀ L. 17. 7. 11. *Bombus silvarum* ♀ L. 24. 8. 11. *Bombus terrestris* ♂ L. 24. 8. 11. *Bombus variabilis* var. *notomelas* ♂ Schindk. 24. 8. 10. *Bombus hypnorum* ♂ L. 22. 8. 09. *Halictus leucopus* ♀ K. 17. 7. 11. *Halictus calceatus* ♀ ♂ Scop. 17. 7. 11., 24. 8. 10. *Halictus zonulus* ♀ ♂ Sm. 1. 9. 11., 29. 8. 10. *Halictus tetrazonulus* ♀ Klgl. 19. 7. 11. *Halictus albipes* ♂ F. 24. 8. 10. *Megachile willughbiella* K. 17. 8. 09. *Megachile electorum* ♂ Lep. 17. 8. 09. *Psithyrus globosus* ♀ Eversm. 17. 8. 09. *Psithyrus rupestris* ♂ F. 2. 8. 11. *Psithyrus vestalis* ♂ Fourcr. — **Lepidoptera:** *Aphantopus hyperantus* L. 18. 7. 11. *Inostatices* L. 3. 8. 09. *Melanargia galathea* L. 15. 7. 11. *Nemotois metallicus* Poda. 9. 8. 09. *Colias hyale* L. 24. 7. 11. *Parnassius apollo* var. *mellicullus* L. 20. 7. 10. *Pieris brassicae* L. *Pieris napi* L. *Zygaena minos* S. V. 17. 7. 11. *Zygaena filipendulae* L. 17. 7. 11. *Vanessa io* L. 24. 8. 10.

117. ***Knautia silvatica* Duby.** 19 (9) Besucher. **Diptera:** *Aricia* spec. 24. 8. 10. *Conops quadrifasciatus* Deg. 24. 8. 10. *Culex* spec. 24. 8. 10. *Eristalis pertinax* Scop. 24. 8. 10. *Helophilus pendulus* L. 5. 8. 10. *Sicus ferrugineus* L. 24. 8. 10. **Muscidae** 24. 8. 10. *Volucella bombylans* L. 24. 8. 10. *Volucella pellucens* L. 24. 8. 10. — **Vespidae:** *Halictus paucillus* ♂ Schck. 24. 8. 10. *Halictus albipes* ♀ F. 24. 8. 10. — **Apidae:** *Bombus agrorum* ♀ F. 24. 8. 10. *Bombus agrorum* var. *minorum* ♀ F. 24. 8. 10. *Bombus soroensis* var. *proteus* ♀ Gerst. 24. 8. 10. *Bombus silvarum* ♀ L. 24. 8. 10. *Bombus terrestris* ♂ L. 24. 8. 10. *Psithyrus globosus* ♂ Eversm. 24. 8. 10. *Psithyrus vestalis* ♂ Fourcr. — **Lepidoptera:** *Vanessa io* L. 24. 8. 10.

118. ***Lactuca Scariola* L.** 2 (1) Besucher. **Diptera:** *Melithreptus taeniatus* Mg. 22. 8. 11. — **Apidae:** *Halictus morio* F. 16. 8. 11.

119. ***Lampsana communis* L.** 6 (6) Besucher. **Diptera:** *Meli-*

threptus dispar Loew. 1. 8. 11. Anthomyia triquetra 19. 8. 10. —
Apidae: Bombus lapidarius ♂ ♀ L. 1. 8. 11. Halictus calceatus ♀
F. 1. 8. 11. Halictus nitidiusculus ♂ K. 22. 8. 10. Osmia aurulenta ♀
Pz. 23. 7. 10.

120. **Lappa major Gaertn.** 1 (6) Besucher. Lepidoptera: Pieris
brassicae L.

121. **Lappa minor D. C.** 7 (3) Besucher. Diptera: Eristalis
arbustorum L. 24. 8. 10. Eristalis pertinax Scop. 24. 8. 10. Eristalis
tenax L. 24. 8. 10. Sarcophaga carnaria L. 15. 8. 10. — Apidae:
Apis mellifica L. 24. 8. 10. Bombus lapidarius ♂ ♀ L. 24. 8. 10.
Halictus albipes ♂ F. 23. 8. 10.

122. **Lappa tomentosa Lmk.** 11 (56) Besucher. Coleoptera:
Harpalus hottentota (zerstört die Blüten) 23. 8. 11. — Diptera:
Helophilus pendulus L. 15. 8. 10. Syrphus pyrastris L. 29. 7. 11. —
Apidae: Apis mellifica L. 15. 8. 10. Bombus confusus ♂ Schenk.
14. 8. 11. Bombus lapidarius ♂ ♀ L. 22. 8. 11. Bombus mastru-
catus ♂ ♀ Gerst. 20. 7. 11., 14. 8. 11. — Lepidoptera: Lycaena
astrarche ♂ 17. 8. 11. Lycaena damon S. V. 17. 8. 11. Lycaena cori-
don ♀ Poda. 1. 8. 11. Lycaena bellargus ♂ Rott. 17. 8. 11.

123. **Leontodon autumnalis L.** 18 (59) Besucher. Diptera: Lu-
zilia caesar L. 30. 8. 11. Eristalis arbustorum L. 17. 8. 10. Eristalis
tenax L. 17. 8. 10. Helophilus pendulus L. 17. 8. 10. Melanostoma
mellina L. 11. 8. 09. Melithreptus taeniatus Mg. 17. 8. 10. Syrphus
tricinctus Full. 29. 8. 11. Muscidae 19. 8. 10. — Apidae: Apis melli-
fica L. 22. 7. 11. Bombus agrorum ♂ F. 22. 7. 11. Halictus morio ♂
Fr. 31. 8. 10. Halictus calceatus ♀ Scop. 29. 8. 11. Osmia fusc-
iventris Pz. 12. 8. 09. — Lepidoptera: Lycaena damon S. V. 22. 8.
10. Lycaena coridon Poda. 17. 8. 10. Argynnis lathonia L. 28. 8. 11.
Pieris brassicae L. 22. 7. 11. Pieris napi L. 22. 7. 11.

124. **Leontodon hastilis L.** 15 (19) Besucher. Coleoptera:
Chrytocephalus sericeus L. 24. 7. 09. — Diptera: Eristalis arbu-
storum L. 25. 8. 10. Eristalis pertinax Scop. 25. 8. 10. Eristalis
tenax L. 25. 8. 10. Helophilus pendulus L. 25. 8. 10. Melanostoma
mellina L. 25. 8. 10. Melithreptus dispar Loew. 15. 7. 11. Anthomyia
triquetra 15. 7. 11. — Apidae: Halictus tumulorum L. ♀ 26. 8. 11.
Halictus villosulus ♀ K. 26. 8. 10. Halictus affinis ♂ Schck. 1. 8.
11. Panurgus calcaratus ♂ Scop. 26. 8. 10. Osmia spinulosa ♀ K.
26. 8. 10. — Lepidoptera: Lycaena coridon Poda. 25. 8. 10. Pararge
megaera L. 25. 8. 10.

125. **Leontodon incanas Schrank.** 1 Besucher. Coleoptera:
Chrytocephalus sericeus L. 5. 6. 11.

126. *Matricaria inodora* L. 14 (25) Besucher. Diptera: Anthomyia triquetra L. 1. 8. 11. Anthomyia floralis F. 1. 8. 11. Aricia spez. 1. 8. 11. Eumerus lunulatus Mg. 1. 8. 11. Lucilia silvarum Mg. 1. 8. 11. Spilogaster spez. 1. 8. 11. Syrretta pipiens L. 1. 8. 11. Pyrellia cadaverina L. 1. 8. 11. Pipiza geniculata Mg. 1. 8. 11. — Ichneumonidae: Acanthocryptus quadrispinus Gr. 1. 8. 11. — Chalcididae: Eucharis adscendeus Ltr. 1. 8. 11. — Apidae: Halictus morio ♂ F. 1. 8. 11. Halictus calceatus ♀ Scop. 14. 8. 11. — Lepidoptera: Nemotois metallicus Poda. 20. 7. 11.

127. *Onopordon Acanthium* L. 18 (28) Besucher. Coleoptera: Oedemera podagrariae L. 18. 8. 10. — Diptera: Chrysotoxum festivum L. 15. 8. 10. Eristalis arbustorum L. 15. 8. 10. Eristalis pertinax Scop. 15. 8. 10. Eristalis tenax L. 15. 8. 10. — Apidae: Apis mellifica L. 15. 7. 08. Bombus agrorum ♀ F. 15. 8. 10. Bombus hortorum ♂ L. 31. 7. 11. Bombus lapidarius ♀ L. 15. 8. 10. Bombus silvarum ♀ L. 24. 8. 11. Halictus morio ♂ F. 24. 8. 11. Halictus calceatus ♂ Scop. 24. 8. 11. Osmia fulviventris ♀ Pz. 18. 8. 10. — Vespidae: Vespa rufa. L. 15. 8. 10. (leckt an dem Außenkelch). — Lepidoptera: Pieris brassicae L. 15. 8. 10. Colias hyale L. 24. 8. 11. Lycaena damon S. V. 24. 8. 11. Vanessa io L. 15. 8. 10.

128. *Scabiosa Columbaria* L. 42 (40) Besucher. Coleoptera: Cryptocephalus sericeus L. 17. 7. 11. Dasythys spez. 3. 8. 09. Conops flavipes L. 19. 7. 11. — Diptera: Dexia rustica F. 21. 7. 11. Eristalis jugorum Egg. 30. 8. 10. Eristalis pertinax Scop. 30. 8. 10. Eristalis tenax L. 8. 8. 10. Culex spez. 15. 8. 10. Helophilus pendulus L. 17. 8. 10. Melanostoma mellina L. 3. 8. 09. Prosenia longirostris Egg. 20. 8. 10. Prosenia sibirita F. 20. 8. 10. Rhingia rostrata L. 21. 7. 11. Syrphus cinctellus Zett. 3. 8. 09. Syrphus balteatus Deg. 22. 7. 11. Volucella inanis L. 20. 8. 10. Volucella bombylans L. 11. 8. 10. — Tenthredinidae: Allantus arcuatus Forst. 15. 8. 10. — Apidae: Apis mellifica L. 20. 8. 10. Bombus agrorum ♂ F. 20. 8. 10. Bombus agrorum var. minorum ♀ F. 15. 8. 10. Bombus lapidarius ♀ L. 15. 8. 11. Bombus soroensis var. proteus ♀ Gerst. 21. 7. 11. Halictus albipes ♀ F. 21. 7. 11. Stelis aterima Pz. 26. 8. 10. Psithyrus vestalis Fourcr. 26. 8. 10. — Lepidoptera: Colias hyale L. 25. 8. 10. Aphantopus hyperantus L. 18. 7. 11. Ino statices L. 18. 7. 11. Lycaena coridon Poda 21. 7. 11. Lycaena damon S. V. 21. 7. 11. Lycaena icarus Rott. 26. 8. 10. Melanargia galathea L. 18. 7. 11. Nemotois metallicus Poda. 19. 7. 11. Pieris brassicae L. 19. 7. 11. Pieris napi L. 19. 7. 11. Pararge megaera L. 19. 7. 11.

Satyrus brisëis L. 25. 8. 10. *Vanessa urticae* L. 25. 8. 10. *Zygaena filipendulae* L. 25. 8. 10. *Zygaena achilleae* Esp. 25. 8. 10. — Hemiptera: *Schirus bicolor* L. 23. 7. 10.

129. **Senecio Jacobaea** L. 6 (53) Besucher. Diptera: *Eristalis tenax* L. 1. 8. 11. *Melithreptus dispar* Loew. 1. 8. 11. *Syrphus corollae* F. 16. 7. 11. — Lepidoptera: *Aphantopus hyperantus* L. 25. 7. 11. *Lycaena coridon* Poda. 7. 8. 11. *Lycaena damon* S. V. 21. 8. 11.

130. **Solidago Virga aurea** L. 13 (11) Besucher. Diptera: *Dexia carinifrons* Fall. 20. 8. 10. *Aricia* sp. 20. 8. 10. *Eristalis arbustorum* L. 20. 8. 10. *Eristalis pertinax* Scop. 20. 8. 10. *Eristalis tenax* L. 20. 8. 10. *Melanostoma ambigua* Fall. 10. 8. 11. *Melanostoma mellina* L. 20. 8. 10. Muscidae 25. 8. 10. *Syritta pipiens* L. 20. 8. 10. — Apidae: *Bombus terrestris* ♂ L. 20. 8. 10. *Halictus paucillus* ♂ Schck. 25. 8. 10. *Halictus calceatus* ♂ Scop. 24. 8. 10. *Halictus albipes* ♂ F. 25. 8. 10.

131. **Sonchus arvensis** L. 8 (9) Besucher. Diptera: *Eristalis arbustorum* L. 18. 8. 10. *Melithreptus taeniatus* Mg. 1. 8. 11. *Syritta pipiens* L. 7. 8. 11. — Apidae: *Halictus calceatus* ♂ Scop. 7. 8. 11. *Halictus albicans* ♀ Müll. 29. 7. 11. *Osmia fusciformis* Latr. 1. 8. 09. — Lepidoptera: *Pieris brassicae* L. 24. 8. 11. *Pieris napi* L. 24. 8. 11.

132. **Sonchus asper Allioni**. 6 (7) Besucher. Coleoptera: *Meligethes spez.* 7. 8. 11. — Diptera: *Eristalis arbustorum* L. 7. 8. 11. *Eristalis tenax* L. 7. 8. 11. *Melanostoma mellina* L. 7. 8. 11. *Melithreptus dispar* Loew. 7. 8. 11. — Apidae: *Halictus calceatus* ♀ Scop. 7. 8. 11.

133. **Sonchus oleraceus** L. 10 (3) Besucher. Diptera: *Eristalis arbustorum* L. 15. 8. 10. *Eristalis pertinax* Scop. 15. 8. 10. *Eristalis tenax* L. 15. 8. 10. *Eristalis sepulcralis* Mg. 22. 8. 10. *Helophilus pendulus* L. 15. 8. 10. *Melithreptus dispar* Loew. 22. 8. 10. *Syritta pipiens* L. 17. 8. 10. — Apidae: *Apis mellifica* L. 24. 8. 10. *Halictus fulvicornis* ♀ K. 18. 8. 10. *Halictus morio* ♂ F. 18. 8. 10.

134. **Stenactis annuus Nees**. 1 (?) Besucher. Diptera: *Melithreptus taeniatus* Mg. 13. 8. 10.

(Fortsetzung folgt.)

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Mitteilungen der Münchner Entomologischen Gesellschaft](#)

Jahr/Year: 1912

Band/Volume: [003](#)

Autor(en)/Author(s): Bachmann Max

Artikel/Article: [Beobachtungen über blütenbesuchende Insekten in der Eichstätter Alp \(Fortsetzung\). 59-64](#)